

โครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ แก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

คู่มือการดำเนินงานฯ

(ฉบับปรับปรุง
พฤษภาคม 2566)

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

กระบวนการต้นน้ำ (ขั้นตอนที่ ๑ - ขั้นตอนที่ ๕)	
ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
ขั้นตอนที่ ๑ การแจ้งเริ่มการดำเนินงานตามโครงการฯ แต่ละปี	เพิ่มภารกิจของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยมีหน้าที่แจ้งเริ่มการดำเนินงานตามโครงการฯ แต่ละปี โดยมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง
ขั้นตอนที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด (เพิ่มเติม) กรณีเห็นสมควร (การทบทวนองค์ประกอบและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด)	๑. เพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ให้มีความสมบูรณ์ ดังนี้ ๑.๑ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด มีหน้าที่ให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินโครงการ ปฏิทินโครงการ และผลการดำเนินโครงการในแต่ละขั้นตอนของจังหวัด ผ่านช่องทางและเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดและกรมประชาสัมพันธ์ในส่วนกลาง ๑.๒. สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด มีหน้าที่สนับสนุนการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในโครงการฯ ไปยังนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นช่วงวัยใกล้เคียงกัน ๑.๓ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด มีหน้าที่ ๑) สนับสนุนและเชิญชวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ให้สมัครเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ (กศน.) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควบคู่กับการเข้าฝึกอบรมตามโครงการฯ ๒) เชิญชวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่กำลังเรียน กศน. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพฯ ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้บริหารจัดการอัตราการฝึกอบรม ๓) ในกรณีที่มึนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพได้ เนื่องจากมีอัตราเกินกว่าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด จะรับได้สามารถนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาเข้ารับการฝึกอาชีพระยะสั้นของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดได้

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
	๒. <u>เพิ่มภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ให้มีความชัดเจน ดังนี้</u> ๒.๑ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด มีหน้าที่วางแผนบริหารความเสี่ยงการดำเนินงานตามโครงการฯ ในแต่ละปีงบประมาณไว้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีแนวโน้มที่ยังคงมีความไม่แน่นอน ๒.๒. สำนักงานจัดหางานจังหวัด มีหน้าที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพอิสระในส่วนของการมีงานทำด้วย พร้อมทั้งชี้แจงแหล่งเงินทุนประเภทต่าง ๆ ที่สามารถสนับสนุนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้เข้าสู่การประกอบอาชีพอิสระได้ ๒.๓ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด มีหน้าที่ประสานทำความเข้าใจกับสถานประกอบการ ในการพิจารณาดำเนินการรับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ที่ผ่านการฝึกอบรมตามโครงการฯ เข้าทำงานในสถานประกอบการ ให้สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
ขั้นตอนที่ ๓ การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด (การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด เพื่อเห็นชอบปฏิทินกำหนดวันที่ต้องดำเนินการหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรม รวมถึงการมอบหมายการจัดทำแบบสอบถามและแบบสรุป)	เพิ่มเนื้อหารายละเอียดของภารกิจคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ในการประชุมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ให้มีความชัดเจน ดังนี้ ๑. การกำหนดวันในการดำเนินงาน ๑.๑ การกำหนดวันจัดประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียนและครูแนะแนวฯ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยสำนักงานจัดหางานจังหวัดและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือเตรียมการถึงวันที่เหมาะสม ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงไม่ให้ตรงกับวันที่มีกิจกรรมของโรงเรียน หรือช่วงเวลาที่ครูแนะแนวติดภารกิจงานประจำของตนเอง เพื่อให้ครูแนะแนวสามารถเข้าร่วมได้มากที่สุด ๑.๒ การกำหนดวันศึกษาดูงานและรับสมัคร สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือเตรียมการถึงวันที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถมาศึกษาดูงาน และรับสมัครได้มากที่สุด กรณีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งจังหวัดมีจำนวนมากเกินกว่าที่จะมาศึกษาดูงานและรับสมัครในวันเดียวกันได้ สามารถแบ่งเป็นรุ่น ๆ หรือกำหนดมากกว่า ๑ วัน ได้ตามความเหมาะสม โดยควรมีการประชุมหารือเรื่องการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ข้อจำกัด และขั้นตอนของการใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการอย่างไรตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๓ ๑.๓. การกำหนดวันเปิดฝึกอบรม คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรกำหนดวันเปิดฝึกอบรมโดยเร็วภายหลังจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จบการศึกษา โดยควรกำหนดให้อยู่ในช่วงสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือนเมษายน (หลังเทศกาลสงกรานต์) เพื่อให้ระยะเวลาการเปิดฝึกอบรมไม่ทิ้งช่วงห่างจนเกินไป ซึ่งจะสามารถช่วยลดโอกาสในการเปลี่ยนใจไม่เข้ารับการฝึกอบรมและการไม่สามารถติดตามนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
	๒. การกำหนดหลักสูตรที่จะเปิดฝึกอบรม ๒.๑ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมบริบทของจังหวัด (ความพร้อมในการจัดฝึกอบรมของหน่วยฝึก / ความต้องการของตลาดแรงงานของจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียง / ความเหมาะสมกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) บริบทสถานการณ์ปัจจุบัน และความสนใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแล้ว ควรคำนึงถึงมาตรฐานของหลักสูตรฝึกเตรียมเข้าทำงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานซึ่งมีอยู่แล้วไม่ควรลดระยะเวลาการฝึกอบรม เช่น หลักสูตรช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ หลักสูตรช่างซ่อมเครื่องยนต์ขนาดเล็ก เป็นหลักสูตรที่ต้องเรียนภาคทฤษฎี จำนวน ๔ เดือน และฝึกงานในสถานประกอบการ จำนวน ๒ เดือน เป็นต้น ๒.๒ ควรชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ตระหนักเห็นถึงความจำเป็นและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ และทำงานตามสาขาอาชีพที่ผ่านการอบรม เพื่อให้มีงานทำและรายได้ก่อนแล้วค่อยหาโอกาสสมัครฝึกอบรมหลักสูตรที่สนใจในโอกาสต่อไป ๒.๓ ควรจัดหลักสูตรเสริมระยะสั้นที่น่าสนใจตรงกับความต้องการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (เพิ่มเติม) ในช่วงนอกเวลาระหว่างการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ ๓. การมอบหมายผู้เข้าร่วมการประชุม ในการประชุมครั้งแรกเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการดำเนินโครงการฯ ของจังหวัด ควรมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจได้มาเข้าร่วมการประชุม เพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาวางนโยบายและแผนงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ๔. การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการมาศึกษาดูงานและรับสมัคร คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรมีการหารือหรือพิจารณาให้ชัดเจน กรณีที่โรงเรียนมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (งบเงินอุดหนุน) ในการเดินทางของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยการชี้แจงแนะนำโรงเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนในการประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
	๕. การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินโครงการฯ ของจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการฯ ของจังหวัดในแต่ละขั้นตอนผ่านเครือข่ายสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมโครงการฯ แก่บุคคลทั่วไป ๖. การเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ๖.๑ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานควรนำเรื่องโครงการเพิ่มทักษะฯ แจ้งในการประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด เพื่อเป็นการสื่อสารการดำเนินโครงการฯ อีกช่องทางหนึ่งให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดได้รับทราบข้อมูล ๖.๒ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรนำเรื่องโครงการเพิ่มทักษะฯ แจ้งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) เพื่อเป็นการสื่อสารการดำเนินโครงการฯ อีกช่องทางหนึ่งให้แก่หน่วยงานทางด้านการศึกษาในจังหวัดได้รับทราบข้อมูล ๗. การวางแผนเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ต่าง ๆ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรร่วมกันกำหนดปฏิทินและวางแผนในการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการดำเนินโครงการฯ ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างดำเนินโครงการฯ เช่น สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
ขั้นตอนที่ ๔ การประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน) และครูแนะแนว เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ปฏิทินการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ แก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ฯลฯ ร่วมกับโครงการเตรียมความพร้อมแก้กำลังแรงงาน ในกิจกรรมสร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ	เพิ่มเนื้อหารายละเอียดของภารกิจการจัดประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน) และครูแนะแนว ให้มีความชัดเจน ดังนี้ ๑. เนื้อหาในการจัดประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว ควรมีการกำหนดเนื้อหาและมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการทำความเข้าใจ กับครูแนะแนวให้ชัดเจน ดังนี้ ๑.๑) สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน บรรยายเกี่ยวกับ - การแนะนำโครงการฯ (วัตถุประสงค์) - หลักสูตรที่จะมีการฝึกอบรม - ปฏิทินการดำเนินงาน - สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ ๑.๒) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา บรรยายเกี่ยวกับ - ขั้นตอนการสำรวจ การรวบรวม การสรุปและจำแนก ข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงอธิบาย รายละเอียดของการกรอกแบบสอบถามและแบบสรุปผลการสำรวจ และจำแนกนักเรียน การกำหนดวันส่งแบบสอบถาม กลับให้ต้นสังกัด - บทบาทและหน้าที่ของครูแนะแนว ๑.๓) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด บรรยายเกี่ยวกับระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนการให้ การสนับสนุนเงินช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง เงินสงเคราะห์กองทุน คุ้มครองเด็ก เงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ หรือเงินสงเคราะห์อื่น ๆ แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (ควรทำความเข้าใจกับครูแนะแนว ให้มีความชัดเจนว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองที่เข้าตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์จะได้รับเงินช่วยเหลืออะไรบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าไร และระยะเวลาการได้รับ)

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
	๑.๔) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด บรรยายเกี่ยวกับ - สวัสดิการและการคุ้มครองแรงงาน รวมถึงแนะนำสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ภายหลังจากการอบรมและการทำงานต่อ - แนวทางการทำงานของเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ว่าสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน นอกจากนี้ ควรมีการจัดทำสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและครบถ้วนให้กับครูแนะแนว เช่น วีดิทัศน์สำหรับครูแนะแนว ๒. รูปแบบในการจัดประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว ขั้นตอนนี้มีความสำคัญอย่างมากในการสร้างความเข้าใจให้แก่ครูแนะแนว ควรมีการจัดการประชุมชี้แจงฯ ในรูปแบบสถานที่ตั้ง (Onsite) เพื่อให้สามารถอธิบายรายละเอียดและสอบถามข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจแบ่งการจัดประชุมชี้แจงฯ ไปตามเขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตพื้นที่อำเภอได้ ยกเว้นกรณีที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือเขตพื้นที่การศึกษามีระยะทางห่างไกล อาจปรับรูปแบบการจัดประชุมชี้แจงฯ เป็นรูปแบบออนไลน์ (Online) แทนได้ตามความเหมาะสม (แต่ต้องให้มีเนื้อหาและรายละเอียดที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้) ๓. กรณีที่ครูแนะแนวบางท่านติดภารกิจสำคัญเร่งด่วนและไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมชี้แจงฯ หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ควรติดตามเพื่อทำความเข้าใจให้ครูแนะแนวก่อนดำเนินโครงการฯ ด้วย ๔. กรณีที่ผู้บริหารโรงเรียนติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมชี้แจงฯ ได้ในคราวเดียวกับครูแนะแนว หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้บริหารโรงเรียนในคราวที่มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียนประจำเดือนที่อยู่ในสังกัดของตนด้วย

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
<u>ขั้นตอนที่ ๕</u> การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	เพิ่มเนื้อหารายละเอียดของภารกิจการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้มีความชัดเจน ดังนี้ ๑. การสำรวจและการสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ) ๑.๑ การสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจะต้องมีการจำแนกให้มีความชัดเจน ในขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมาเข้าร่วมโครงการฯ เดิมที่ครูแนะแนว เมื่อได้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ แล้ว จะต้องลงไปทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนอาจจะไม่มีเวลาพอและไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และผู้ปกครองไม่เข้าใจโครงการฯ ดีพอ ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายขาดโอกาสในการเข้าร่วมโครงการฯ ดังนั้น ในปีต่อไปนี้ การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเบื้องต้นควรจะได้มีการจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้มีความชัดเจน เพื่อครูแนะแนวจะได้มุ่งเน้นสร้างความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองได้อย่างตรงเป้าหมาย โดยจะมีแนวทางการจำแนกกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่จะต้องหางานทำเพื่อช่วยผู้ปกครองหารายได้จุนเจือครอบครัว กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่จะต้องดูแลผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ ผู้พิการที่บ้านไม่สามารถไปทำงานนอกบ้านได้ กลุ่มที่ ๓ กลุ่มที่ไปเรียนต่อการศึกษาในระบบ (กศน.) กลุ่มที่ ๔ กลุ่มที่มีความล้มเหลวไม่สามารถตัดสินใจได้และเปลี่ยนใจกลับไปเรียนต่อในระบบ กลุ่มที่ ๕ กลุ่มที่สภาพร่างกายไม่พร้อมทั้งทางด้านร่างกายหรือสติปัญญาไม่สามารถเรียนต่อได้ โดย ๓ กลุ่มแรก จะต้องเน้นให้เห็นความสำคัญอย่างชัดเจน เช่น <u>กลุ่มที่ ๑</u> จะต้องหาวิธีการที่จะสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจะนำมาเข้าร่วมโครงการฯ ให้ได้จำนวนมากที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
	<u>กลุ่มที่ ๒</u> ต้องสร้างความมั่นใจให้เห็นว่าเมื่อฝึกอบรมจบมาแล้วสามารถมาทำงานที่บ้านได้ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด พิจิตรหาแนวทางสนับสนุน เช่น กรณีจังหวัดนครศรีธรรมราชได้หาทุนในการประกอบอาชีพอิสระเปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ที่บ้าน เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายต้องดูแลบิดาและมารดาที่บ้าน กรณีจังหวัดลำพูน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายต้องดูแลคนพิการ จึงจำเป็นต้องได้รับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ที่บ้านตามแนวทางการใช้สิทธิมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ <u>กลุ่มที่ ๓</u> กลุ่มนี้จะต้องให้การสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพควบคู่กับการเรียนการศึกษานอกระบบ (กศน.) ด้วย เช่น กรณีจังหวัดเชียงรายที่ครูฝึกได้มีการนัดหมายฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพในสถานที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เรียนการศึกษานอกระบบ (กศน.) ณ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ตำบล / ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ สำหรับกลุ่มที่ ๔ - ๕ นั้น อาจจะให้ความสนใจน้อยลงไป <u>๑.๒ จัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ และผู้ปกครอง</u> หลังจากการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้จำนวนนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ และมีความประสงค์ต้องการเข้าร่วมโครงการฯ มาแล้ว เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจอีกครั้งหนึ่ง คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มดังกล่าว พร้อมทั้งผู้ปกครอง และครูแนะแนวอีกครั้ง โดยมีทีมงาน หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทนหน่วยงานหลัก ประกอบด้วย สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน , สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด และสำนักงานจัดหางานจังหวัดไปชี้แจงทำความเข้าใจ

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
	๑.๓ ควรมีการนำโครงการฯ มาชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการประชุมผู้ปกครองของโรงเรียน ก่อนการเปิดภาคเรียนประจำปี ๑.๔ ควรมีการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจโครงการฯ กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มจะไม่เรียนต่อในเบื้องต้น อย่างใกล้ชิดตั้งแต่ขณะเรียนอยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นช่วง ม.๑ - ม.๒ ๒. กรณีที่จำนวนนักเรียนประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนมากกว่าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานรองรับได้ มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้ ๒.๑ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานรายงานและขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ๒.๒ ให้พิจารณาขอรับการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายจากงบยุทธศาสตร์จังหวัด ๒.๓ ให้พิจารณาขอรับเงินอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดยให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ในฐานะเลขานุการฯ เป็นผู้จัดทำโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ หรืออาจจะแบ่งขอรับสนับสนุนงบประมาณจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานส่วนหนึ่งและจากงบยุทธศาสตร์จังหวัด หรืองบอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เพื่อไม่ให้เป็นภาระของหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ทั้งนี้ ในการขอรับงบประมาณสนับสนุนตามข้อ ๒.๒ และข้อ ๒.๓ จะต้องดำเนินการขอรับงบประมาณสนับสนุน ล่วงหน้าก่อนปีงบประมาณนั้น ๆ ๒.๔ กรณีที่มีการดำเนินการตามข้อ ๒.๒ และ ๒.๓ แล้ว ยังคงเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ ขอความร่วมมือให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด (สกร. จังหวัด) สนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพในระยะสั้น ตามหลักสูตรของ สกร. จังหวัด ต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
	๓. กรณีที่จำนวนนักเรียนประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ จำนวนน้อยกว่าที่สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้รับการจัดสรร มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้ ๓.๑ สามารถนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) ไปแล้วหลายปี ซึ่งไม่ได้มีการศึกษาต่อ ที่มีอายุไม่เกิน ๒๕ ปี และยังไม่ได้ทำงาน ที่มีความต้องการฝึกอบรมมาเข้าร่วมโครงการฯ (เพิ่มเติม) ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณได้ ๓.๒ ประสานสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด เพื่อดำเนินการสำรวจนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่กำลังเรียน กศน. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความต้องการฝึกอบรมมาเข้าร่วมโครงการฯ (เพิ่มเติม) ตามจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายของจังหวัดที่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับการจัดสรร ทั้งนี้ ในกรณีที่ขาดจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายควรประสานงานกับ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดตั้งแต่นั้น ๆ เพื่อให้มีเวลาในการเตรียมการหา นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้ง ควรมีการกำหนดจำนวนกลุ่มนักเรียนเป้าหมายให้ชัดเจน (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนวทางการประสานเชิญชวน นักเรียน กศน.ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้าร่วมโครงการฯ กรณีจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายยังไม่ครบถ้วน ตามที่ได้รับการจัดสรรอัตราการฝึกอบรมจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) ๓.๓ ประสานผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด เพื่อให้โอกาสเยาวชน จากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมโครงการฯ ๔. เพื่อความสะดวก ลดขั้นตอน ในการดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนด หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษา (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด) อาจนำระบบออนไลน์มาใช้ในการสำรวจ สรุป และส่งข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ๕. ขั้นตอนการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายถือเป็นขั้นตอนสำคัญ ดังนั้น คณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการฯ จังหวัด อาจมีการพิจารณาตั้งคณะกรรมการด้านการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะ

กระบวนการกลางน้ำ (ขั้นตอนที่ ๖ - ขั้นตอนที่ ๘)	
ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
<u>ขั้นตอนที่ ๖</u> การสนับสนุนเงินช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและไร้ที่พึ่ง, เงินสงเคราะห์กองทุนคุ้มครองเด็ก, เงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ หรือเงินสงเคราะห์อื่น ๆ แก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	เพิ่มเนื้อหารายละเอียดของภารกิจการสนับสนุนเงินช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ดังนี้ ๑. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเงินสงเคราะห์ให้ชัดเจน ควรให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสร้างความเข้าใจกับครูแนะแนว (ในขั้นตอนที่ ๔ : การประชุมชี้แจงผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว) ผู้ปกครอง และนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ทราบข้อมูล และรายละเอียดของการได้รับเงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างชัดเจน ๒. การจัดทำคู่มือเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของเงินสงเคราะห์ ควรให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจัดทำคู่มือเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองจะได้รับในระหว่างที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อให้ครูแนะแนวใช้เป็นแนวทางในการชี้แจงสร้างความเข้าใจ และตอบคำถามข้อสงสัยของผู้ปกครองได้อย่างชัดเจนและมีความถูกต้อง ๓. การพิจารณาให้เงินสงเคราะห์ประเภทต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เด็กนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กที่ขาดโอกาส สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ควรช่วยสนับสนุนเงินช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญและสนับสนุนอย่างเต็มที่

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
<u>ขั้นตอนที่ ๗</u> การนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานและรับสมัคร เข้าอบรมที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน	เพิ่มเนื้อหารายละเอียดของภารกิจการนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาดูงานและรับสมัครให้มีความชัดเจน ดังนี้ กรณีที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถตัดสินใจได้ในวันที่มาศึกษาดูงานและรับสมัคร ๑. จากประสบการณ์ในปีที่ผ่านมา มีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่สามารถตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ได้ ในวันที่มาศึกษาดูงานและรับสมัคร ดังนั้น บทบาทของครูแนะแนวในการสอบถาม ให้คำแนะนำ ชักชวนนักเรียน ให้เข้าร่วมโครงการฯ ภายหลังจากการศึกษาดูงาน จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งและกรณีนี้ครูแนะแนว ควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียนที่บ้านด้วย เนื่องจากการตัดสินใจขั้นสุดท้ายจะอยู่ที่ผู้ปกครอง หรือหากเป็นไปได้อาจเชิญชวนผู้ปกครองเข้าร่วมศึกษาดูงานด้วย ๒ ภายหลังจากนักเรียนจบการศึกษา (สอบภาคเรียนสุดท้ายเสร็จ) และอยู่ระหว่างการรอเข้ารับการศึกษา ขอความร่วมมือให้ครูแนะแนวติดตามรักษาระยะการติดต่อสื่อสารและเน้นย้ำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครอง เห็นถึงสิทธิประโยชน์ของการเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อไม่ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนใจไปหางานทำก่อน การเปิดฝึกอบรม

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
<u>ขั้นตอนที่ ๔</u> การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ	เพิ่มเนื้อหารายละเอียดของภารกิจการจัดฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพให้มีความชัดเจน ดังนี้ ๑. การสนับสนุนงบประมาณค่าอาหารในระหว่างฝึกอบรม คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด ควรมีการหารือหรือพิจารณาให้ชัดเจนตั้งแต่ในขั้นตอนที่ ๓ (การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด) เพื่อหาแหล่งงบประมาณอื่น ๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ในจังหวัดมาสนับสนุนค่าอาหาร (เพิ่มเติม) ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในกรณีทั้งงบประมาณค่าอาหารปกติ มีจำนวนไม่เพียงพอหรือกรณีที่ไม่มียกงบประมาณค่าอาหารในช่วงวันหยุด ๒. การบริหารจัดการโครงการฯ ๒.๑ การจัดกิจกรรมนันทนาการในระหว่างการฝึกอบรม สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการฝึกอบรม ๒.๒ การสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการฯ โดยการสอนเสริมหลักสูตรระยะสั้นในระหว่างการฝึกอบรม เช่น ขายของออนไลน์ ภาษาต่างประเทศ ฯลฯ ๒.๓. การทำกิจกรรมจิตสาธารณะบำเพ็ญประโยชน์ในระหว่างการฝึกอบรม เช่น บริการตรวจเช็ครถจักรยานยนต์ บริการตัดผม ฯลฯ ๓. การสร้างขวัญกำลังใจในระหว่างการฝึกอบรมในระหว่างการฝึกอบรม คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ จังหวัด พร้อมทั้งสำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดร่วมกันลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ให้ขวัญกำลังใจและมอบเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการฯ ในบางโอกาสตามความเหมาะสม ๔. การส่งเสริมการศึกษาต่อ กศน. ควบคู่การฝึกอบรม สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด ควรเข้าไปแนะนำและส่งเสริมการศึกษาต่อนอกระบบ (กศน.) ให้กับ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอบรมตามโครงการฯ และหลังจบการฝึกอบรมแล้วไปทำงาน ณ สถานประกอบการ

กระบวนการเปลี่ยนน้ำ (ขั้นตอนที่ ๙ - ขั้นตอนที่ ๑๒)	
ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
ขั้นตอนที่ ๙ การจัดเตรียมตำแหน่งงานรองรับหลังผ่านการฝึกอบรม	๑. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจ้างแรงงานเด็ก ควรให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดประสานงานกับสถานประกอบกิจการในจังหวัด ผู้ปกครอง และผู้จบการฝึกอบรม เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนว่าสามารถจ้างนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่จบการฝึกอบรมได้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน โดยทำงานลักษณะที่ไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายสูงในตำแหน่งผู้ช่วยช่าง ๒. การทำความเข้าใจและสร้างความตระหนักในเรื่องวินัยอุตสาหกรรมในการทำงานให้แก่ นักเรียน ก่อนไปฝึกงาน ณ สถานประกอบการ ก่อนนักเรียนจบการฝึกอบรมภาคทฤษฎีเพื่อไปฝึกงาน ณ สถานประกอบการ ควรให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน เสริมสร้างเรื่องวินัยอุตสาหกรรมในการทำงานให้แก่ นักเรียน เช่น ด้านความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความขยันและอดทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการมีจิตสาธารณะ และด้านความปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ๓. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานให้แก่ผู้จบการฝึกอบรม ก่อนนักเรียนจบการฝึกอบรมควรให้สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ชี้แจงทำความเข้าใจแก่นักเรียนให้ทำงานในตำแหน่งตามที่ผ่านการฝึกอบรมและจัดหาให้ไปก่อน เพื่อสร้างประสบการณ์และความชำนาญในวิชาชีพ มีรายได้ไปก่อนแล้วค่อยไปฝึกอบรมและทำงานในตำแหน่งที่สนใจในภายหลัง ๔. การส่งเสริมอาชีพอิสระและการพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพ สถาบัน / สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานจัดหางานจังหวัดควรส่งเสริมผู้จบการฝึกอบรมในการประกอบอาชีพอิสระ เช่น การหาแหล่งเงินทุนและอุปกรณ์เครื่องมือในการเปิดร้านที่บ้านให้แก่ผู้จบการฝึกอบรมที่เป็นผู้ดูแลผู้พิการตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. ๒๕๕๐ การหาแหล่งเงินทุนและอุปกรณ์เครื่องมือในการเปิดร้านที่บ้านให้แก่ผู้จบการฝึกอบรมที่มีความจำเป็นต้องดูแลผู้สูงอายุที่บ้านในการประกอบอาชีพอิสระ

ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ (๑๒ ขั้นตอน)	หน่วยงานและภารกิจที่รับผิดชอบ (เพิ่มเติม)
ขั้นตอนที่ ๑๐ การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ ๑๐.๑ การติดตามผลระหว่างดำเนินโครงการฯ ๑๐.๒ การประเมินผลการดำเนินโครงการฯ (ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการฯ)	ไม่มี
ขั้นตอนที่ ๑๑ สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการฯ ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	ไม่มี
ขั้นตอนที่ ๑๒ แจ้งสรุปผลการดำเนินโครงการฯ ให้หน่วยงานส่วนกลางทราบ	เพิ่มภารกิจของหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้มีความสมบูรณ์ ดังนี้ ๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหน้าที่สรุปผลการดำเนินโครงการฯ ประจำปีของโรงเรียน ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแจ้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อรายงานให้หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ๒. กรมประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ดำเนินการสรุปผลการดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ประจำปีของจังหวัด และภาพรวมของทุกจังหวัดทั่วประเทศ และแจ้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อรายงานให้หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ